

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 18. novembra 2008 (19.11)
(OR. fr)**

15256/08

POLGEN 118

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: V zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie,
Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ

Dátum prijatia: 10. november 2008

Komu: Javier SOLANA, generálny tajomník/vysoký splnomocnenec

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE,
EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A
VÝBORU REGIÓNOV
Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009
Konajme teraz pre lepšiu Európu
ZVÄZOK I

Delegáciám v prílohe zasielame dokument Komisie – KOM(2008) 712 v konečnom znení. –
ZVÄZOK I.

Príloha: KOM(2008) 712 v konečnom znení – ZVÄZOK I

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 5.11.2008
KOM(2008) 712 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009

Konajme teraz pre lepšiu Európu

ZVÄZOK I

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009

Konajme teraz pre lepšiu Európu

1. ČASY ZAŤAŽKÁVAJÚCEJ SKÚŠKY PRE EURÓPU

V časoch krízy je aktívna solidarita medzi členskými štátmi a inštitúciami najpotrebnejšia. V takýchto časoch môže EÚ európskym občanom preukázať svoju skutočnú pridanú hodnotu. Súčasná finančná kríza a hospodárske spomalenie predstavujú pre Európu jednu z najnáročnejších skúšok, akým kedy čelila. Kvôli tejto kríze už musela Únia preukázať rýchlosť, rozhodnosť a solidarnosť. V prvom rade Únia už preukázala svoje schopnosti a vynaliezavosť, keď musela čeliť náhlejšej kríze dôvery vo finančné trhy. Teraz musí preukázať rovnaké kvality pri reformovaní finančného sektora a zmiernení vplyvu spomalenia na reálne hospodárstvo a občanov.

Hospodárske turbulencie sa len pridali k radu ďalších problémov, ktorým EÚ čelí v roku 2008. Nárast cien potravín a energie za posledný rok vystavili európske domácnosti dvojnásobnému tlaku. Ratifikačný proces Lisabonskej zmluvy čelil v írskom referende negatívnemu hlasovaniu. Počas konfliktu v Gruzínsku bola Európa vyzvaná zohrávať hlavnú úlohu pri hľadaní riešenia a poskytovaní pomoci. EÚ pri riešení týchto kríz preukázala svoju nezlomnosť. Preukázala, že je schopná prispôsobiť sa meniacim sa okolnostiam a konať rozhodne a sústredene.

Od začiatku svojho mandátu sa súčasná Komisia snažila čo najlepším spôsobom využívať dostupné nástroje. Komisia plní v európskom systéme rôzne úlohy: zabezpečuje politické smerovanie a súdržnosť, predkladá návrhy právnych predpisov EÚ, riadi kľúčové politiky a programy, vystupuje ako garant právnych predpisov EÚ a rovnakých podmienok v Európe. Vyvinula mimoriadne úsilie s cieľom pracovať v partnerstve s ostatnými kľúčovými aktérmi, ktorí vytvárajú a realizujú úlohy EÚ: s Európskym parlamentom, Radou, členskými štátmi, občianskou spoločnosťou a občanmi na všetkých úrovniach. Dialóg s Európskym parlamentom a Radou o ročnej politickej stratégii – vďaka ktorému boli informované a obohatené prípravné práce v súvislosti so súčasným pracovným programom spolu s príspevkami národných parlamentov – je toho významným príkladom.

V roku 2008 inštitúcie EÚ preukázali pripravenosť a schopnosť prispôsobiť sa novým okolnostiam a meniacim sa harmonogramom. Táto flexibilita bude nevyhnutne dôležitým aspektom práce Komisie v roku 2009. Zároveň sa Komisia v posledných rokoch angažovala vo viacerých významných dlhodobých iniciatívach v oblastiach ako energetika, zmena klímy, migrácia a sociálna politika. V poslednom roku svojho mandátu sa Komisia bude zameriavať na dokončenie začatých prác v úzkej spolupráci s Radou a Parlamentom. Súčasná Komisia si za prioritu stanovila priniesť občanom priame výhody. Preto je odhodlaná zabezpečiť, aby jej kľúčové iniciatívy nadobudli podobu právnych predpisov a aby sa uplatňovali v praxi. Takisto je za týmto účelom odhodlaná úzko spolupracovať s ostatnými inštitúciami EÚ.

Počas svojho funkčného obdobia sa Komisia usilovala vybaviť Európsku úniu tak, aby bola schopná účinne reagovať na globalizáciu. Európa profituje z otvorených spoločností

a otvorených trhov, no obe si vyžadujú pravidlá. EÚ môže byť hrdá na svoju tradíciu v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej regulácie, ktorá priniesla úžasné výhody jej občanom. Komisia pracuje na tom, aby získala najlepšie poznatky zo svojich skúseností a aby ich využila pri formovaní globalizácie a zároveň čo najlepšie využila príležitosti, ktoré globalizácia ponúka. Finančná kríza ukázala, ako globalizácia vyostrila potrebu globálnej koordinácie a regulácie. Komisia je presvedčená, že jej iniciatívy týkajúce sa realizácie lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť, zavedenia obnovenej sociálnej agendy pre dnešnú Európu, boja proti zmene klímy a podpory energetickej bezpečnosti, ako aj iniciatívy týkajúce sa riešenia otázok vplývajúcich na celý kontinent, ako je migrácia a starnúca spoločnosť, prinesú Únii úžitok. Tieto iniciatívy sú súčasťou konkrétneho programu pre nadchádzajúce desaťročia.

Pri nástupe do úradu si súčasná Komisia stanovila ambiciózny plán týkajúci sa prosperity, bezpečnosti a sociálnej spravodlivosti v Európe. Napriek viacerým významným problémom sa za posledné štyri roky dosiahlo veľa. Komisia aktívne pracovala na podpore toho najlepšieho, čo Únia za posledných päťdesiat rokov dosiahla, a rovnako aktívne predkladala nové iniciatívy, ktoré posúvajú tento ambiciózny plán vpred. Na jar 2009 Komisia uverejní vyhlásenie uvádzajúce úspechy dosiahnuté v spolupráci s Európskym parlamentom a Radou v oblasti budovania Európskej únie 21. storočia. Rok 2009 je však v prvom rade a predovšetkým európskym volebným rokom. Voľby do Európskeho parlamentu v júni 2009 umožnia voličom v celej EÚ vyjadriť svoj názor na budúce smerovanie Únie. Pracovný program Komisie na rok 2009 musí zabezpečiť, aby sme v zaťažkových skúškach a pri tvorbe budúcej agendy EÚ obstáli.

Preskúmanie rozpočtu, ktorý Komisia navrhne budúci rok, jej poskytne príležitosť nahliadnúť do budúcnosti a stanoviť, ako bude môcť Európska únia využiť nástroje rozpočtu na čo možno najefektívnejšie riadenie moderných politik.

Rok 2009 bude rokom významných výročí – päť rokov od rozšírenia v roku 2004 a dvadsať rokov od pádu Berlínskeho múru. Bude to čas na oslavu úspechov rozšírenia, čas, kedy Európska únia bude môcť opäť preukázať svoje hlavné postavenie v práci pri budovaní Európy mieru, prosperity a solidarity.

2. PRIORITY NA ROK 2009

2.1. Rast a zamestnanosť

Finančná kríza a hospodársky pokles opäť významne podčiarkli dôležitú úlohu EÚ pri zabezpečovaní hospodárskeho a sociálneho blahobytu Európanov. Zatiaľ čo pôvod finančnej krízy spočíva najmä mimo EÚ, realita jednotného trhu vyniesla na svetlo vzájomnú závislosť európskych ekonomík a zásadnú potrebu spoločného prístupu a koordinovanej akcie. Euro a Európska centrálna banka slúžili v týchto ťažkých časoch ako dôležité piliere stability, ktoré sa opierali o disciplínu Paktu stability a rastu.

Keď sa obavy začali týkať vplyvu na spomalenie rastu, zamestnanosti a podnikania, EÚ sa opäť stala terčom záujmu. Európska dimenzia je uznávaná za ústrednú, pokiaľ ide o úsilie obmedziť rozsah poklesu, znížiť jeho vplyv na Európanov a pomôcť európskej ekonomike vrátiť sa na cestu trvalo udržateľného rastu.

Komisia plní rôzne úlohy v hospodárskom živote Európskej únie. Komisia pri každodennom zabezpečovaní rovnakých konkurenčných podmienok na jednotnom trhu a rešpektu colnej únie v EÚ poskytuje aktérom na trhu a členským štátom istotu v tom zmysle, že môžu spolu

súťažiť za spravodlivých podmienok a že pre malé ako aj veľké členské štáty sa uplatňujú rovnaké pravidlá. Okrem svojej zodpovednosti v úlohe iniciátora právnych predpisov zohráva Komisia takisto všeobecnejšiu úlohu koordinátora a čestného sprostredkovateľa v oblasti spolupráce v EÚ. Táto úloha bola kľúčovou, keď bola potrebná okamžitá akcia na riešenie finančnej krízy, na základe ktorej sa zriadil európsky rámec s cieľom viesť členské štáty pri navrhovaní stabilizačných plánov, ktoré by bolo možné považovať za zlučiteľné s jednotným trhom a pravidlami štátnej pomoci a ktoré by zohľadňovali záujmy všetkých zúčastnených. Komisia bude aj naďalej aktívna a pozorná, pretože práce na obnovení dôvery vo finančné trhy pokračujú. Bude zohrávať významnú úlohu pri vytváraní a podpore spoločného európskeho prístupu zameraného na reakciu na hospodárske turbulencie na medzinárodnej úrovni.

Ďalšia fáza činnosti predstavuje praktické opatrenia na prepracovanie regulačného rámca finančného systému EÚ. Úlohou Komisie je takisto navrhnuť správny regulačný systém pre jednotný trh, ako aj v oblasti finančných služieb. Na jeseň 2008 Komisia urýchlila prácu a predložila rad podrobných návrhov o kapitálových požiadavkách, zárukách na vklady a úverových ratingových agentúrach, ako aj rad nových pravidiel v oblasti účtovníctva. Jedným z hlavných cieľov v roku 2009 by malo byť udržanie tempa reforiem a pomoc Európskemu parlamentu a Rade dosiahnuť rýchle prijatie týchto opatrení, ktoré sú nevyhnutné na obnovenie dôvery medzi občanmi, investormi a podnikateľskými subjektmi.

Druhá fáza týchto činností je v súčasnosti v procese príprav a bude predstavená v roku 2009. Tento balíček finančných opatrení bude vychádzať z rozsiahleho prieskumu, ktorý už prebieha, a bude sa zameriavať na adekvátnosť regulácie, dohľad a transparentnosť všetkých finančných aktérov a všetkých významných investorov na kapitálovom trhu – vrátane hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov – a vyústi do opatrení, ktoré vykryjú zistené medzery. Takisto sa bude zaoberať odmeňovaním riadiacich pracovníkov a derivátovými trhami. Rovnako prijme nevyhnutné závery skupiny odborníkov na vysokej úrovni pre finančný dohľad EÚ zriadenej Komisiou. Prvé výsledky skupiny bude Komisia môcť predstaviť Európskemu parlamentu a Rade už pred jarným zasadnutím Európskej rady.

Keďže úverová kríza má vplyv na reálnu ekonomiku, Komisia pripravuje stratégiu zameranú na obmedzenie vplyvu tejto krízy na rast, na podporu tých, ktorí stratili zamestnanie a na uvedenie ekonomiky EÚ do stavu, aby mohla čo najlepšie reagovať na cyklické zmeny. Znamená to presadzovať mnohé z kľúčových cieľov lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť: oslobodiť MSP, aby sa mohli zameriavať na budovanie svojich podnikateľských aktivít, podporiť odborné vzdelávanie a rekvalifikáciu s cieľom podporiť zručnosti potrebné pre ekonomiku budúcnosti, investovať do výskumu a vývoja. To znamená zabezpečiť, aby podpora priemyslu bola inteligentnou podporou, ktorá bude pomáhať podnikom riešiť dlhodobé potreby, napr. energetickú účinnosť a inovatívne technológie bezpečné pre životné prostredie. Znamená to pracovať s členskými štátmi na urýchlenní rozvoja programov na podporu verejných investícií na roky 2007 – 2013 v oblasti kohéznej politiky. Základné princípy, ktorými sú zdravé verejné financie a otvorené trhy, zostávajú ústrednou dlhodobou perspektívou rastu v Európe.

V iných oblastiach Komisia zavádza opatrenia, ktoré vychádzajú z jej prieskumu jednotného trhu. Bude predložený celý rad iniciatív s cieľom posilniť postavenie spotrebiteľov, zlepšiť opravné prostriedky a uľahčiť podnikanie na jednotnom trhu prostredníctvom zlepšených prístupov v oblasti daňovej politiky a modernizovať rámec pre podnikanie. Osobitné činnosti súvisiace s monitorovaním trhu sa budú zaoberať maloobchodnými trhami, elektronickým tovarom a liečivami s cieľom identifikovať možné problémy fungovania týchto odvetví

a zabezpečiť, aby z jednotného trhu profitovali občania. Absencia nákladovo efektívneho jednotného patentu zostáva zrejším nedostatkom jednotného trhu.

Práve v čase hospodárskej krízy a sociálneho tlaku, viac ako inokedy, je dôležité presadzovať sociálnu agendu pre príležitosti, prístup a solidaritu. Komisia obnoví svoju stratégiu pre mládež, aby lepšie zodpovedala problémom, ktorým mládež čelí – ako je nerovnomerne vysoká nezamestnanosť a predčasný odchod zo škôl. Dôležitou súčasťou tohto úsilia o poskytnutie príležitostí je iniciatíva „Nové zručnosti pre nové pracovné miesta“ s cieľom podporiť integráciu mladých ľudí na trhu práce. Komisia bude takisto vyvíjať osobitné úsilie, aby pomohla Európskemu parlamentu a Rade dosiahnuť pokrok v súvislosti s jej návrhmi týkajúcimi sa nediskriminácie, zamestnaneckých rád a zosúladenia pracovného a rodinného života.

Európsky rok tvorivosti a inovácie bude klásť dôraz na dôležitosť rozvoja zručností a podpory inovácie v rámci stratégie EÚ pre rast a zamestnanosť. Iniciatíva na zlepšenie kontaktov medzi univerzitami a podnikmi posilní ďalší dôležitý článok v reťazci. Vďaka zriadeniu a uvedeniu do činnosti Európskeho technologického inštitútu sa vytvorí prvé znalostné a inovačné spoločenstvo.

Vďaka lisabonskej stratégii pre rast a zamestnanosť sa dospelo ku konsenzu, pokiaľ ide o vybavenie Európy s cieľom zvládať konkurenčné a sociálne výzvy budúcnosti a pokiaľ ide o to, aby bola európska ekonomika založená na základných európskych hodnotách sociálnej spravodlivosti a trvalej udržateľnosti. Hospodársky pokles je potrebné zohľadniť, no nemal by odkloniť EÚ od jej dlhodobej úlohy vytvárať konkurencieschopnú, znalostnú trvalo udržateľnú Európu budúcnosti. Vstup Slovenska do eurozóny bude významným symbolom rastúceho významu eura ako stabilizujúceho faktoru v rámci globálnej ekonomiky a časovo sa bude zhodovať s analýzou prínosu rozšírenia pre ekonomiku EÚ v priebehu posledných piatich rokov.

V roku 2009 bude Komisia pracovať na tom, ako by bolo možné lisabonskú stratégiu prispôbiť obdobiu po roku 2010 a hlavnou výzvou bude nájsť správnu rovnováhu medzi krátkodobými a dlhodobými prioritami. S cieľom zvýšiť dôveru spotrebiteľov a investorov v krátkodobom horizonte a zlepšiť odolnosť a dynamiku našich ekonomík v dlhodobom horizonte je potrebný jasný záväzok implementovať štrukturálne reformy.

2.2. Zmena klímy a trvalo udržateľná Európa

Rok 2009 bude pre úsilie v boji proti zmene klímy rozhodujúci. Dohoda OSN o zmene klímy z Kodane bude mať veľký význam pre zistenie celosvetového odhodlania pre dosiahnutie historickej zmeny: vyvrcholenie úsilí s cieľom dohodnúť sa na zásadnom posune v snahe o zníženie emisií skleníkových plynov po roku 2012.

Komisia je odhodlaná postaviť EÚ do čela týchto snáh o udržanie vysokej miery ambícií. EÚ viedla diskusiu a stanovila tri základné ciele, ktoré je potrebné splniť do roku 2020: 20 % zníženie emisií skleníkových plynov, 20 % podiel obnoviteľnej energie a 20 % zlepšenie energetickej účinnosti. Balíček opatrení určených na dosiahnutie týchto cieľov zostáva najvyššou prioritou pre zachovanie dôveryhodnosti Európy ako vedúcej sily v globálnej snahe riešiť zmeny klímy. Súčasné hospodárske turbulencie nemenia nič na skutočnosti, že z dlhodobého hľadiska je potrebné vypracovať politiky, ktoré postavia Európu do čela pri vytváraní budúcnosti s nižšími emisiami oxidu uhličitého: opatrenia na stimuláciu dopytu je možné najlepšie dosiahnuť zameraním sa na technológie šetrné k životnému prostrediu a na energetickú účinnosť. Najdôležitejšie je zabezpečiť úplné prijatie týchto opatrení pred voľbami do Európskeho parlamentu.

Tieto opatrenia postavia EÚ do čela rokovaní na pôde OSN, ktoré si stále budú vyžadovať odhodlanie, vytrvalosť a predstavivosť. Na začiatku roka 2009 predloží Komisia návrhy týkajúce sa stratégie EÚ zameranej na dosiahnutie ambiciózneho a komplexného celosvetového dohody.

Ďalším kľúčovým cieľom balíčku je urobiť z európskej energetiky bezpečnú, trvalo udržateľnú a konkurencieschopnú energetiku. Vzostup cien energií zaznamenaný v roku 2008 opäť zdôraznil zraniteľnosť Európy v oblasti energetiky a naliehavú potrebu podporiť energetickú bezpečnosť. Prostredníctvom strategického prieskumu energetiky vykonaného Komisiou sa stanoví všeobecná stratégia pre zlepšenie energetickej bezpečnosti, ktorá by mala byť stredobodom pozornosti v roku 2009. Pôjde najmä o prijatie konkrétnych opatrení týkajúcich sa energetickej účinnosti: realizovanie spoločného cieľa pripojiť a efektívne riadiť zásoby, najmä s cieľom pripojiť novšie členské štáty na európsku distribučnú sieť, a prijatie koordinovaného prístupu na zlepšenie a diverzifikáciu dodávok zo zdrojov mimo Únie. Tento prieskum takisto zdôrazňuje potrebu zabezpečiť prijatie návrhov týkajúcich sa vnútorného trhu so zemným plynom a elektrickou energiou s novými dojednaniami s cieľom zabezpečiť vyššiu konkurencieschopnosť a primerané ceny a umožniť vnútroštátnym regulačným orgánom spolupracovať.

Trvalá udržateľnosť je stredobodom pozornosti politiky EÚ. Rok 2009 bude svedkom osobitnej reflexie nad budúcnosťou stratégie trvalo udržateľného rozvoja a nad tým, ako je možné čo najefektívnejšie dosiahnuť jej ciele. Pokiaľ ide o osobitné iniciatívy, stratégia EÚ pre oblasť Baltského mora bude podporovať región, ktorý je trvalo udržateľný z hľadiska životného prostredia, prosperujúci, prístupný a bezpečný. Naďalej sa bude pokračovať v politike v oblasti dopravy EÚ, ktorá je šetrnejšia k životnému prostrediu a Komisia uverejní oznámenie o budúcich vyhlídkach v oblasti dopravy v horizonte 20 až 40 rokov a zelenú knihu o transeurópskych dopravných sieťach. Politiky v oblasti životného prostredia, poľnohospodárstva a rybného hospodárstva sa všetky snažia o zosúladenie systémov každodenného riadenia a kontroly s dlhodobou víziou týkajúcou sa trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov Európy. V roku 2009 Komisia takisto začne realizovať rozsiahlu konzultáciu o reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva v súvislosti s integrovanou námornou politikou EÚ. Dôležitou témou bude takisto biologická diverzia. V roku 2009 by takisto malo dôjsť k implementácii „kontroly zdravotného stavu“ spoločnej poľnohospodárskej politiky, vrátane zmeny smerovania finančných prostriedkov od priamych platieb na rozvoj vidieka s cieľom zvládať nové problémy, ako je zmena klímy, obnoviteľná energia, riadenie vodných zdrojov a biologická diverzia.

2.3. Európa blízko k občanom

Súčasná Komisia sa v rámci európskeho projektu sústredila na európskeho občana prostredníctvom politik v oblastiach, ktoré sú občanom blízke, ako napr. základné práva a občianstvo, migrácia, spravodlivosť, bezpečnosť a istota, ochrana spotrebiteľa a zdravie.

V odpovedi na veľké očakávania občanov EÚ Komisia predloží iniciatívy v rôznych oblastiach s priamym významom pre občana. Na posilnenie účinného presadzovania pravidiel ochrany spotrebiteľa v rámci Európy sa prijmu konkrétna opatrenia. Bezpečnosť potravín, zdravie zvierat a dobré podmienky zvierat budú nepretržite monitorované, zatiaľ čo Komisia bude aj naďalej pracovať na stratégii EÚ v oblasti zdravia, aby pomohla členským štátom čo najlepšie podporiť verejné zdravie. Komisia najmä preskúma, akú úlohu môže zohrávať EÚ pri znižovaní nepomeru v oblasti zdravia v rámci Európy.

V rámci prípravy na budúcnosť budú v roku 2009, v úzkej spolupráci s českým a švédskym predsedníctvom, pokračovať práce v súvislosti s demografickými otázkami: hodnotenie

pripravenosti EÚ na demografickú zmenu bude predložené na jarnom zasadnutí Európskej rady.

V roku 2009 Komisia vypracuje svoje návrhy týkajúce sa ďalšieho rozvoja EÚ ako priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Tieto návrhy budú tvoriť základ pre diskusiu s členskými štátmi s cieľom prijať následné opatrenia k súčasnému Haagskemu programu.

Zavádzanie spoločnej prísťahovaleckej politiky bude aj naďalej prioritou. Vo svojom nedávnom oznámení „Spoločná prísťahovalecká politika pre Európu: zásady, opatrenia a nástroje“¹ sa Komisia zaviazala splniť rad cieľov a zásad v partnerstve s členskými štátmi a ostatnými inštitúciami EÚ. Tieto budú usmerňovať činnosti Komisie v roku 2009, kedy musí byť prísťahovalectvo naplno integrované do širších politík EÚ pre hospodársky rast, konkurencieschopnosť a sociálnu inklúziu. Politiky vonkajších vzťahov musia takisto zohrávať úlohu prostredníctvom podpory posilneného partnerstva s tretími krajinami pri riadení migrácie a užších vzťahov s rozvojovými a obchodnými politikami.

V roku 2009 sa vytvorí a bude fungovať Európska migračná sieť a prvky pre zabezpečenie dobudovania spoločného európskeho azylového systému do roku 2010, vrátane vytvorenia Európskeho úradu na podporu azylantov. Komisia obzvlášť prikladá význam prijatiu a implementovaniu nedávno prijatých návrhov v oblasti migrácie a azylu. Integrované riadenie hraníc bude zabezpečované prostredníctvom väčšej operatívnej spolupráce a zavedením nového schengenského hodnotiaceho mechanizmu. V oblasti politiky návratu sa takisto bude podporovať praktická spolupráca medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a agentúrou FRONTEX.

Keďže sa občania môžu v rámci EÚ voľne pohybovať, musia disponovať rovnakým prístupom k súdnej ochrane prostredníctvom právneho štátu. Tí, ktorí porušia právne predpisy by mali byť stíhaní a súdení. EÚ sa v roku 2009 posunie ďalej k tomu, aby sa stala skutočným priestorom spravodlivosti prostredníctvom iniciatív na zlepšenie vzájomného uznávania v trestnoprávných a občianskoprávných veciach v niekoľkých konkrétnych oblastiach (rozsudky, procesné práva, dedičstva, záveti). S cieľom posilniť bezpečnosť občanov EÚ, Komisia takisto predloží rad návrhov, ktoré sa budú zaoberať špecifickými a novými formami kriminality: väčšia prevencia proti zneužívaniu detí a obchodu s nimi, posilnená medzinárodná spolupráca v oblasti boja proti kybernetickým útokom a ich predchádzaniu a v oblasti boja proti hrozbe teroristického útoku s použitím chemických, biologických, jadrových a rádiologických zbraní.

2.4. Európa ako globálny partner

V globalizovanom svete nie je možné dosiahnuť uvedené ciele ani riešiť uvedené výzvy v európskom vákuu. Je potrebné riešiť ich a vnímať prostredníctvom politiky vonkajších vzťahov EÚ, ktorá bude vždy kombináciou dlhodobého strategického prístupu a reakcie na bezprostredné požiadavky zahraničnej politiky.

V roku 2009 bude Komisia aj naďalej budovať dlhodobé vzťahy s kľúčovými partnermi. Posledný rok poukázal na dôležitosť spoločnej vízie s USA v čase veľkého napätia. Takisto poukázal na vzájomnú dôležitosť dobrých vzťahov s Ruskom a význam rozvoja účinných politík v oblasti energetiky, migrácie, obchodu a investícií. Finančná kríza znovu zdôraznila potrebu prehĺbiť vzťahy Európy s kľúčovými partnermi v Ázii, napr. Čínou, Indiou a Japonskom, ako aj s ďalšími rozvíjajúcimi sa ekonomikami ako napríklad s Brazíliou.

¹ KOM(2008) 359 a SEK(2008) 2026.

Kríza v Gruzínsku v lete 2008 odhalila dva aspekty politiky vonkajších vzťahov EÚ. Po prvé, kríza ukázala, že Európska únia je vnímaná ako pozitívna sila pri predchádzaní konfliktom a ich riešení a je schopná konať ako mediátor v najvypätejších situáciách. Po druhé, opäť bolo potrebné, aby EÚ konala pohotovo a rozhodne nie výlučne diplomatickou cestou, ale aj doručením materiálnej humanitárnej pomoci tým, ktorí takúto pomoc potrebovali.

O dva mesiace neskôr finančná kríza opäť ukázala, ako sa EÚ stala kľúčovým aktérom v situáciách, v ktorých je potrebný skutočný globálny prístup. Komisia bude aj naďalej zohrávať kľúčovú úlohu počas viacerých medzinárodných vrcholných stretnutí zameraných na obnovenie dôvery v medzinárodný finančný systém a dlhodobú reflexiu nad reformou globálneho hospodárskeho riadenia.

. Komisia venuje mimoriadnu pozornosť:

- pokračovaniu procesu rozšírenia, v rámci ktorého sa rokovania s Chorvátskom posunú do rozhodujúcej fázy. Európska perspektíva ďalších krajín západného Balkánu sa rozvinie a prístupové rokovania s Tureckom budú pokračovať v závislosti od tempa jeho vnútorných reforiem. Komisia bude aj naďalej venovať mimoriadnu pozornosť hospodárskemu a politickému vývoju v Kosove.
- práci na rozvoji Barcelonského procesu: Únia pre Stredozemie a Východné partnerstvo predstavujú ďalšie uznanie dôležitosti efektívnych a komplexných vzťahov so susedmi EÚ. Výzvy v oblasti energetickej bezpečnosti, migrácie a zmeny klímy je možné lepšie dosiahnuť ak si vybudujeme správne vzťahy so susedmi Európy. V rámci európskej susedskej politiky Komisia rozvinie myšlienku, ktoré pomôžu viesť EÚ smerom k správnej rovnováhe medzi posilnenými hospodárskymi a politickými vzťahmi so susedmi ako celok a potrebou prispôsobených vzťahov rôznym regiónom a partnerom.
- vybudovaniu účinných pracovných vzťahov s novou administratívou USA, ktoré budú veľmi dôležité pri riešení kľúčových globálnych výziev ako je zmena klímy, pri podporovaní bezpečnosti a stability a pri rozvoji ekonomickej spolupráce a regulácie.
- dokončeniu kola rokovaní v Dauhe, ktoré zostáva hlavnou prioritou, pretože predstavuje jeden z najlepších spôsobov, ako otvoriť nové obchodné príležitosti pre podnikateľské subjekty EÚ, podporiť rozvoj a obmedziť protekcionizmus na celom svete. EÚ bude zároveň pokračovať a podľa možnosti uzatvárať začaté bilaterálne obchodné rokovania.
- upevneniu vzťahov s rozvojovými krajinami založených na splnení rozvojových cieľov tisícročia a vybudovaniu spojenectiev s týmito krajinami v súvislosti s globálnymi otázkami, ktoré ich často najväčšie ovplyvňujú, ako je energetická a potravinová bezpečnosť, zmena klímy a migrácia. Komisia sa bude aj naďalej snažiť o prehĺbenie existujúcich vzťahov s rozvojovými krajinami.

3. LEPŠIA PRÁVNA REGULÁCIA – PLNENIE SĽUBOV A ZMENA REGULAČNEJ KULTÚRY

Vzhľadom na finančnú krízu a hospodársku situáciu je dobrá regulácia, v záujme hospodárskej konkurencieschopnosti, ešte potrebnejšia ako kedykoľvek predtým. Podpora jednoduchšieho a lepšieho regulačného prostredia bez zbytočnej administratívnej záťaže zostane preto hlavnou súčasťou legislatívnej práce Komisie v roku 2009. Dôraz sa bude klásť na zlepšenie kvality nových návrhov, zjednodušenie existujúcej legislatívy a zníženie administratívnej záťaže. Tak ako vždy, úspech tohto úsilia bude závisieť na dobrej spolupráci s ostatnými inštitúciami a členskými štátmi. EÚ bude pokračovať v rokovaníach so svojimi

kľúčovými medzinárodnými partnermi o spolupráci v oblasti regulácie, zblížovaní noriem a rovnocennosti pravidiel.

Tretie strategické hodnotenie programu lepšej regulácie sa bude zaoberať tromi hlavnými zložkami programu pre lepšiu reguláciu – posúdenie vplyvu, zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže. Bude sa zaoberať tým, ako Komisia posilní svoj systém posúdenia vplyvu, a to aj prostredníctvom uplatnenia revidovaných usmernení a revíziou spoločného prístupu týkajúceho sa posúdenia vplyvu z novembra 2005. Stratégia zjednodušenia regulačného prostredia a kodifikačný program sa zrevidujú a aktualizujú. Zároveň sa uskutoční revízia vykonávania akčného programu na zníženie administratívnej záťaže a posúdi sa pokrok plnenia cieľa zníženia administratívnej záťaže o 25 % do roku 2012. Na tomto základe a vychádzajúc z intenzívnej internej práce a vstupu Skupiny nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže predloží Komisia návrhy na splnenie tohto cieľa.

Na začiatku svojho mandátu v roku 2004 súčasná Komisia posúdila existujúce návrhy z hľadiska ich relevantnosti pre politické ciele a ich súladu s normami lepšej regulácie a súhlasila so stiahnutím značného počtu návrhov. Komisia má v úmysle navrhnúť, aby jej nástupca podnikol podobné kroky. Legislatívny a pracovný program Komisie (LPPK) zahŕňa ďalšie existujúce návrhy, ktoré má Komisia v úmysle stiahnuť.

Práce v súvislosti so zlepšením uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva budú pokračovať. Pilotný projekt týkajúci sa poskytovania informácií, riešenia problémov a nápravy porušení právnych predpisov medzi Komisiou a členskými štátmi, ktorý sa začal v roku 2008, bude vyhodnotený.

4. PRIBLIŽENIE EURÓPY K OBČANOM

Hospodárske spomalenie a skutočnosť, že ratifikácia Lisabonskej zmluvy ešte nie je dokončená zdôrazňujú potrebu sústrediť komunikáciu na hmatateľné výsledky, ktoré prináša Európska únia, ako aj na otázky, ktoré sa obzvlášť týkajú každodenného života občanov.

Po prvýkrát v roku 2009 budú medziinštitucionálne priority prijaté Radou, Európskym parlamentom a Komisiou v rámci spoločného vyhlásenia „Komunikovanie o Európe v partnerstve“. So zreteľom na 375 miliónov voličov, ktorých bude potrebné zmobilizovať, sa tieto tri inštitúcie zhodli na tom, že voľby do Európskeho parlamentu budú hlavnou prioritou v oblasti medziinštitucionálnej komunikácie. Aktivity v oblasti komunikácie sa budú zameriavať najmä na publikum, ktoré je menej zaangažované do otázok EÚ, napr. mládež, ženy a nezamestnaní.

Koordinácia s Európskym parlamentom a členskými štátmi bude takisto veľmi dôležitá pre informovanie o dosiahnutom pokroku, pokiaľ ide o balík opatrení týkajúci sa energetiky a zmeny klímy so zreteľom na konferenciu v Kodani v decembri 2009, ako aj pre 20. výročie demokratických zmien v Strednej a Východnej Európe. Pod týmto obsiahlym názvom sa Komisia zameria na oslavy 20. výročia pádu Berlínskeho múru/železnej opony, ako aj na 5. výročie rozšírenia v roku 2004 s cieľom zdôrazniť spoločné hodnoty a väzby medzi Európanmi, ako je demokracia, sloboda a solidarita.

Na záver, keďže EÚ rieši finančnú krízu a jej následky v celkovej ekonomike, komunikácia o partnerskom prístupe v súvislosti s trvalo udržateľným rastom, zamestnanosťou a solidaritou bude významnou prioritou pre všetky tri inštitúcie.

Ďalšie komunikačné priority Komisie sa zamerajú na vysvetlenie pridanej hodnoty EÚ v oblastiach, o ktoré sa občania stále väčšmi zaujímajú: bezpečnosť vo všeobecnosti a potreba silnejšej Európy vo svete.

Medziinštitucionálne komunikačné priority plánované na rok 2009

- Voľby do Európskeho parlamentu 2009
- Energetika a zmena klímy
- 20. výročie demokratických zmien v Strednej a Východnej Európe
- Trvalo udržateľný rast, zamestnanosť a solidarita

Ďalšie komunikačné priority plánované na rok 2009

- Budúcnosť Európy pre občanov
- Európa vo svete

Keďže rok 2009 bude európskym rokom tvorivosti a inovácie, mimoriadna pozornosť sa bude venovať tejto téme v súvislosti s komunikačnou prioritou – Trvalo udržateľný rast, zamestnanosť a solidarita.